

Colofon Veertigdagenkalender 2023

Sinds 2010 verzorgt de werkgroep Vieren en Vorming van de Raad van Kerken Zeist een digitale veertigdagenkalender.

We sluiten ook dit jaar aan bij het thema van het avondgebed in Zeist-West.

Het overkoepelende thema voor deze veertigdagentijd is: 'Onderweg'.

Thema's:

1. Afscheid nemen en op weg gaan
(thema van de Aswoensdagviering 22 februari)
2. Rugzak (wat zijn je bronnen onderweg en welke krijg je erbij?)
(thema van het avondgebed op 1 maart)
3. Ontmoetingen
(thema van het avondgebed op 8 maart)
4. Onderdak
(thema van het avondgebed op 15 maart)
5. Tegenslagen / Ontberingen onderweg
(thema van het avondgebed op 22 maart)
6. Uitzicht en doel
(thema van het avondgebed op 29 maart)
7. Aankomst
(thema van de boeteviering op 5 april)

Auteurs van de kalender:

- Corja Bekius, theoloog, Protestantse wijkgemeente Zeist-West.
- Stefan Bernhard, predikant Evangelische Broedergemeente Zeist.
- Vincent Duindam, psycholoog / schrijver.
- Humbert Hessen, bisschop Evangelische Broedergemeente.
- Wiel Hoekstra, parochie Sint Maarten.
- Ineke en André Droogers, Doopsgezinde Gemeente Zeist.
- Anke de Jong-Koelé, Virtus Praktijk, counseling bij zingeving, levensvragen en verlies.
- Nelleke Spiljard, pastoraal werker parochie Sint Maarten.
- Joris Vercammen, emeritus Aartsbisschop van Utrecht (Oud-Katholieke Kerk).
- Denny Zinhagel, predikant Evangelische Broedergemeente Curaçao.

Thematiek en inhoud: Corja Bekius, Jeannette van Andel en André Droogers.

Vormgeving en verzending: Hugo Albers en Kees Manintveld.

Als u mensen kent die zich willen aanmelden kan dat via deze link:

[Aanmelden veertigdagenkalender](#)

Aswoensdag

Vorbereiding voor de tocht

Wie op weg gaat bereidt zich daarop voor. De reiziger in spe kijkt om zich heen: wat neem ik mee, wat laat ik hier? Van wie neem ik afscheid? Deels zijn dat heel praktische vragen, maar daarachter liggen allerlei 'beweegredenen'. Er is een noodzaak of een verlangen om op weg te gaan, en een doel dat richting geeft. Als de reis een pelgrimage is, dan worden die beweegredenen gekleurd door levensvragen. Waar kom ik vandaan? Wie ben ik? Wat tekent mijn leven tot nu? Het zijn cruciale 'eerste vragen', die zich onderweg onontkoombaar blijven aandienen tot ze een (voorlopig) antwoord hebben opgeleverd. Deze veertig kalenderdagen staan in het teken van een pelgrimage. De reis begint traditioneel met Aswoensdag, een dag waarop ons in de liturgie zulke eerste vragen worden gesteld. Mens, wie ben jij? We krijgen eerste antwoorden aangereikt, en een reiszege mee.

*Dat wij weer weten, dat wij gemaakt zijn,
genomen, gevormd, uit stof van de aarde.*

*Dat wij weer weten,
dat Gij uw adem ons hebt geschonken
adem in ons.*

*Adem in ons, breekbaar en broos –
kruiken van aarde,
dat wij weer weten dat Gij ons vormt.*

Tekst: Andries Govaart, *De weg die je goeddoet*, lied 179
Beeld: Corja Bekius, *Onderweg*

Afscheid nemen en op weg gaan

*Door de wereld gaat een woord
en het drijft de mensen voort:
"Breek uw tent op, ga op reis
naar het land dat Ik u wijs".*

*Liedboek 2013 802:1
Jan Wit*

De wereld waarin wij leven is niet onze eigenlijke bestemming.
Deze wereld is voor ons een tussenstation.
Wij zijn hier niet om altijd te blijven. Wij zijn op weg.
Evenals het volk Israël en de Heer Jezus moeten ook wij door de woestijn.
Ook met vallen en opstaan, met pijn en moeiten, met vragen.
Maar gelukkig ook met vreugde.
We zijn op weg (vgl. Hebr.13: 13,14.
Gelukkig aan de hand van onze Heer.

Humbert Hessen

Afbeelding: <https://www.jair-bijbelstudies.nl/>

Afscheid nemen en op weg gaan

Toen Jezus deze laatste rede had uitgesproken, zei hij tegen zijn leerlingen: 'Over twee dagen is het, zoals jullie weten, Pesach. Dan wordt de Mensenzoon uitgeleverd om gekruisigd te worden'.

Mattheüs 26: 1, 2

Ineke en André Droogers

Haiku en afbeelding: André Droogers

Afscheid nemen en op weg gaan

Onbekende weg

Zie daar ga je, alles achter je latend
op weg naar, ja waarnaar?
Gedwongen een andere weg te kiezen
loop je op goed geluk de toekomst tegemoet.

Geen wegwijzer in dit nieuwe leven
maar slechts jouw voetstappen
die alleen of soms met reisgenoten
de nieuwe weg afleggen.

Nieuwsgierig, bang of eenzaam.
wat brengt deze weg mij en waar is mijn houvast?
kijkend om mij heen zoek ik ankerplaatsen
waar ik tot rust kan komen, mijn ziel kan voeden.

Rusteloos loop ik het pad dat is uitgesleten
door hen die mij voorgingen
vertrouwend dat ik zal leren omgaan
met dat wat op mijn pad komt.

Soms moet je noodgedwongen een nieuwe weg volgen bv. door het verliezen van een baan, een dierbare of je gezondheid. Wat komt er op je af en waar vind je houvast? Kun je schuilen bij God? Velen zijn je voorgegaan en velen zullen volgen. Je bent niet de enige die dit overkomt.

Anke de Jong-Koelé

Afbeelding: pixabay

Afscheid nemen en op weg gaan

Moment van afscheid

Dankbaar
tasten onze handen
naar wat wij samen delen –
Nog één keer.

Loslaten
schuurt het hart
tot op de bodem van
verbondenheid
die verkeert in
gemis.

Genadeloos
spreidt onzekere toekomst
mist
over ons speels verbond
dat nu verhuist naar
het verleden.

De herinnering
zal ons redden van
de wanhoop.
Gemis
verkeert met dankbaarheid
in een mysterieus samenspel dat
vertrouwen
wekt.

Bij het afscheid verliest men niet wat er geweest is, integendeel, in het gemis blijft het aanwezig. Daarom is een afscheid óók een deur naar de toekomst, al is die nog mistig onzeker. Maar de dankbaarheid biedt alle reden om te vertrouwen.

Joris Vercammen

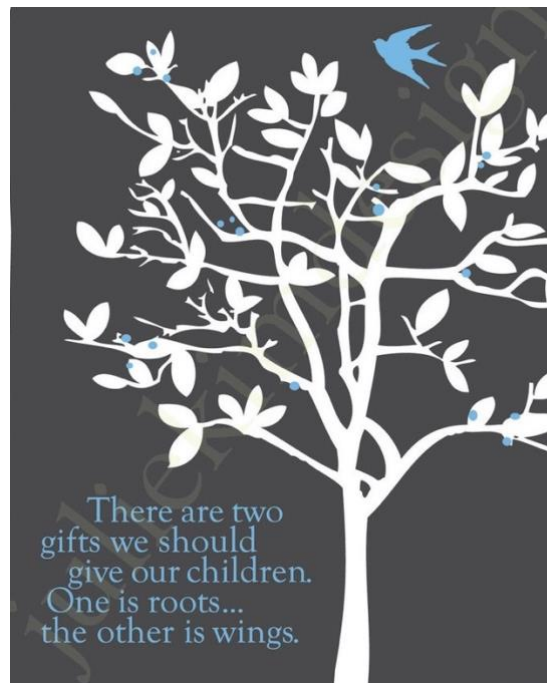
Afbeelding: pixabay

Afscheid nemen en op weg gaan

*telkens bekijkt ze
de oude fotoalbums
-ze gaat uitvliegen.*

Veertien jaar geleden verliet onze oudste dochter het ouderlijk huis. Uitvliegen, op eigen benen staan. De maanden ervoor bladerde ze herhaaldelijk door de oude fotoalbums. Ze voelde de basis -en ze vertrok. Elkaar in vertrouwen loslaten en na verloop van tijd op een andere manier weer kunnen vastpakken.

Vincent Duindam, *Dochters. De bloei komt eraan*, Lannoo, Tielt, 9789020955347.

Afbeelding: <https://www.jufsas.com/post/2015/03/21/uitvliegen>

Afscheid nemen en op weg gaan

Ouder worden: steeds vaker voorgoed afscheid nemen van mensen om je heen.

Ouder worden: geleidelijk afscheid nemen van je kwaliteiten, één voor één.

Ouder worden: geholpen en gedragen worden door mensen om je heen, je kunt je weg niet meer alleen gaan, anderen houden je op de been.

Ouder worden: vallen en opstaan op weg naar meer inzicht.

Ouder worden: struikelend op weg naar het verlossende Licht.

Ouder worden: vruchten plukken van wat je zaaide in het verleden.

Ouder worden: durven leven in het turbulente heden.

Ouder worden: God danken voor wat Hij heeft gegeven, genade en kracht om naar Zijn wil te leven.

Ouder worden: God danken voor onze reisgenoten, vaak meer dan toevallige lotgenoten.

Wiel Hoekstra

Afbeelding: eigen foto

Rugzak

*Voor mensen van de weg
die op u durven bouwen,
en gaan in goed vertrouwen,
dat u ons richting geeft:
wees onze reisgenoot.*

*Uw vrede is de weg,
u hebt hem ons gewezen
door zieken te genezen
en machten te weerstaan:
wees onze bondgenoot.*

Andries Govaart, De weg die je goeddoet, lied 132

Op zijn weg naar Jeruzalem ontmoet Jezus voortdurend mensen 'met een rugzakje', zoals we zo makkelijk over een ander kunnen zeggen. Jezus ziet hun lijden en verlicht hun last, zodat ze op hun eigen benen verder kunnen. Dat is zijn 'programma'.

Corja Bekius

Afbeelding: eigen foto

Rugzak

GAAN S'TEM*

Ze was niet lang op school geweest ze kon wel lezen
en schrijven een beetje
maar als ik in
haar kondre kwam
deed ik niets liever
dan samen zittend
voor haar hut
op kleine bankjes
te luisteren en te kijken
naar wat ze te verhalen had
met woorden en gebaren
Ze schilderde
het leven in het dorp
de vreugden en gevaren,
niet enkel 't heden
ook het verleden
kwam aan bod
dat wat de ouden
dachten deden
hoe ze geloofden en leefden

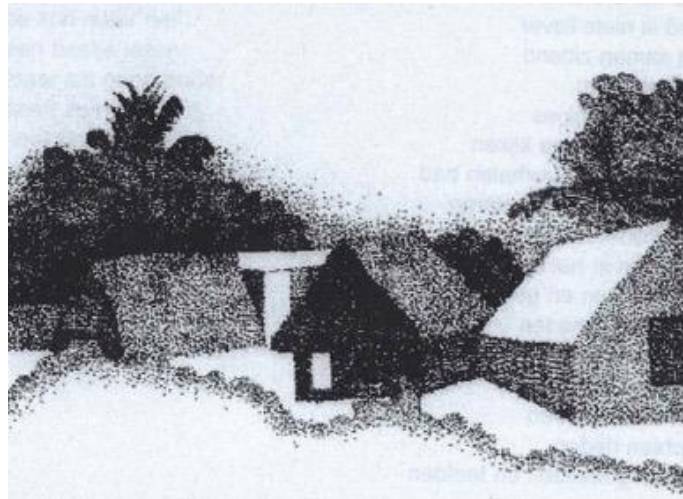
Als ik soms
naar haar mening vroeg
- ik zie nog
haar schrandere ogen
in het oud rimpelig gezicht
oplichten -
probeerde ze
om daaraan
te ontkomen,

toch gaf ze even later
bedachtzaam, wijs
haar denken prijs

Ze was niet lang
op school geweest
ze kon maar net
een beetje lezen
maar als geen ander
heeft ze mij
heel simpelweg
vaak richting aangegeven

Sisa Mai heeft in de vorige eeuw vaak het binnenland van Suriname bezocht. Dit gedicht beschrijft de ontmoeting met een vrouw in een dorp aan de boven Saramacca. Sisa Mai spreekt haar respectvol met *Gran Sisa Telma (Grote zuster Thelma) aan. Want in haar ervaringen en verhalen schuilt veel levenswijsheid.

Stefan Bernhard

Afbeelding: Nieuw-Jacobkondre (Suriname) door Margreet Jones (uit: Sisa Mai, Pompoe Kampoe en andere gedichten uit het binnenland van Suriname. Paramaribo 2005)

Rugzak

Wat zijn je eigen bronnen onderweg, en welke krijg je erbij?

Onderweg naar Jeruzalem nam Jezus de twaalf discipelen apart. Hij zei tegen hen: 'We zijn nu op weg naar Jeruzalem, waar de Mensenzoon zal worden uitgeleverd aan de hogepriesters en schriftgeleerden, die hem ter dood zullen veroordelen.'

Mattheüs 20: 17, 18

Ineke en André Droogers

Haiku en beeld: André Droogers

Rugzak

Jouw schouders dragen
een rugzak gevuld met alles
wat nodig is om te leven
en met reisgenoten te delen

Jouw schouders dragen
een rugzak gevuld met ballast
verdriet, boosheid, eenzaamheid
om met reisgenoten te delen

Jouw schouders dragen
levenslessen geleerd onderweg
verhalen voor onderweg
om met reisgenoten te delen

Op jouw schouders hangt
de rugzak van je leven
soms haal je er wat uit, overbodig nu
dan weer vul je het met iets nieuws

Op jouw schouders hangt
dat wat je nodig hebt in je leven
ballast en voeding en beiden
zijn een bron van wijsheid om uit te putten

We zijn geneigd pijn en verdriet weg te stoppen. Door pijn en verdriet te delen met anderen leer je ook. Als je het donker niet kent, leer je niet te genieten van het licht.

Anke de Jong-Koelé

Afbeelding: pixabay

Rugzak

Voor de spiegel
ontmoette ik vanochtend
mezelf.
Het kostte moeite
mijn voort-gedreven-heid
tot staan te brengen
en bloot
de iets te hoge schouders
en die kleine kromming van de rug
op te merken,
een lijf in houding
om de rugzak op te pakken
die het leven voor mij vulde.
En ik besloot
een dag vrij-heid
te nemen.
Mijn schouders gingen zakken
mijn rug werd langer
en ik zelf
meer open.
Ik zag de rugzak staan
en ben
verder gegaan.

'Mensen met een rugzakje': dat zijn we allemaal. Soms is het goed dat te laten staan. Vasten gaat toch over loslaten? Hoe kun je anders de wind van de Geest in je rug voelen?

Joris Vercammen

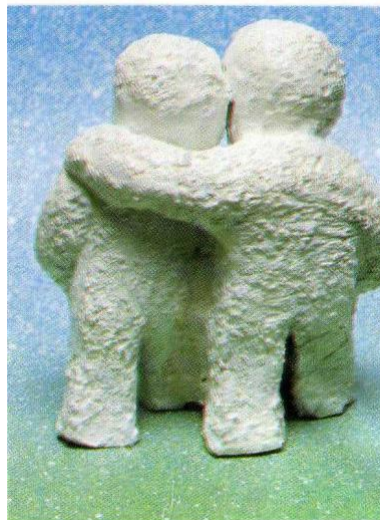
Afbeelding: pixabay

Rugzak

*mijn oude vader,
hij klimt voor mij de trap op
- brengt zijn zelfhulpboek.*

Ooit voelde ik me bezwaard en piekerde over mijn werk. Mijn vader, al oud, hij liep niet meer makkelijk, herkende mijn problemen. Hij ging op zoek naar een boek dat hem indertijd geholpen had. Ik was ontroerd toen ik zijn aantekeningen en uitroeptekens in het boek zag. Het klonk als de Bergrede: piekeren voegt niets toe. Een reisgenoot.

Vincent Duindam, *Dochters. De bloei komt eraan*, Lannoo, Tielt, 9789020955347

Afbeelding: foto van beeldje uit wereldwinkel

Rugzak

bidden

De blauwe iris hoeft het niet te zijn,
alleen maar wat onkruid
in hoekjes
of een paar kleine stenen; kijk

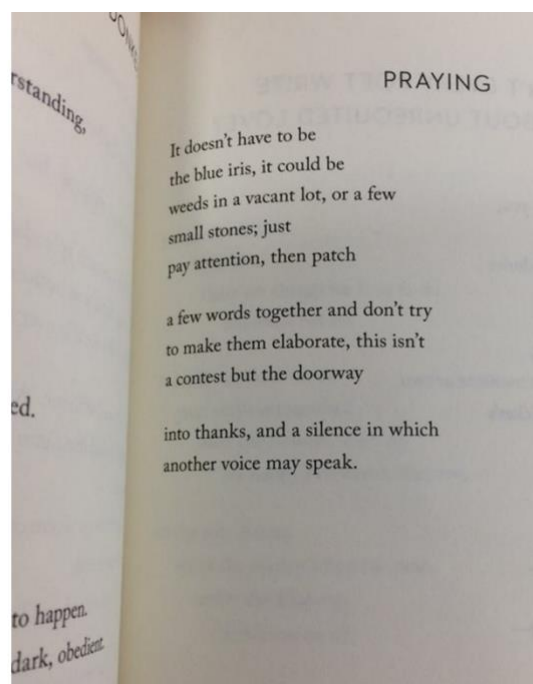
aandachtig, sprokkel
dan wat woorden bij elkaar
probeer niet uit te wijden
dit is geen debat maar de ingang

naar dank U, en naar een stilte
waarin een andere stem kan spreken

Mary Oliver

Dit gedicht van de Amerikaanse dichter Mary Oliver vind ik prachtige woorden om mee te nemen onderweg, om je steeds opnieuw te binnen te brengen. Een moment van aandacht bij wat er nu is, ook al is het niks bijzonders, opent de deur naar een plek, waar we een stilte kunnen ervaren, die tot ons spreekt; een stilte die niet doods en oorverdovend is, maar vol leven, vol aanwezigheid, een stilte die ruimte schept.

Nelleke Spiljard

Afbeelding: uit 'Thirst, poems by Mary Oliver'

Ontmoetingen

Afbeelding: pixabay

TWEE OF DRIE

Alleen kan ook
met twee is beter
twee of drie
met twaalf
of zeven maal zeven
eendrachtig.

Je wast je piekharen hoofd
je haar wordt zacht
je wrijft de zalf erin
het druipt over je konen
in je hals.

Zo voelt het, zijn met
velen, veilig –
dauw daalt neer
van hoog gebergte
in de morgenzon.

Je kent elkaar
je weet bij wie je hoort
gezegend ben je

zo voelt de nieuwe wereld
die komen zal.

Huub Oosterhuis, *Wie bestaat. Nieuwe gedichten*, p. 35

Alleen kan ook, met twee is beter...

Ja, maar dat heb je niet altijd voor het kiezen. Velen van ons gaan alleen door het leven, altijd al of na een ingrijpend verlies. Hoe kostbaar zijn echte ontmoetingen onderweg, waarin je diepgaand kunt delen wat is. Wat er ook is. Het voelt als de zon op je gezicht. Als een gezegend mens ga je verder.

Corja Bekius

Ontmoetingen

Een ontmoeting
is meer
dan iemand
zomaar tegenkomen

Ontmoeting
heeft iets
van verwondering,
herkenning

Ontmoeting is
iemand
binnenlaten
in jouw zijn

Ontmoeting
zet
in beweging,
raakt het hart.

Rita Renema-Mentink

Ze schreef over zichzelf in de inleiding van haar boek:

"In mijn werk ontmoet ik veel mensen die direct of indirect door kanker zijn geraakt. En in veel van die ontmoetingen merk ik dat mijn eigen geraakt-zijn door kanker mij helpt om er voor de ander te zijn. Daarnaast leren ze mij dat in ieder mens een diep verlangen schuilt om gehoord en gezien te worden."

Denny Zinhagel

Afbeelding: Uit het boek: 'Vertel maar ...' van Rita Renema-Mentink

Ontmoetingen

Er zaten daar twee blinden langs de weg die, toen ze hoorden dat Jezus voorbij kwam, begonnen te roepen. "Heer, Zoon van David, heb medelijden met ons!" Men snauwde hun toe dat ze hun mond moesten houden. Maar ze riepen nog harder: "Heer, Zoon van David, heb medelijden met ons!" Jezus bleef staan, hij riep hen en vroeg: "Wat wilt u dat ik voor u doe?" Ze antwoordden: "Heer, open onze ogen!" Jezus kreeg medelijden en raakte hun ogen aan. Meteen konden ze weer zien en zij volgden hem.

Mattheüs 20: 30-34

Ineke en André Droogers

Haiku en beeld: André Droogers

Ontmoetingen

Samen de weg gaan

Wat doe je als de
zin van het leven wegvalt
en het leven om het even
verwordt tot een stil gegeven?

Wat doe je als
keer op keer
je vertrouwen op redding
eindigt in teleurstelling?

Waar eindigt de kans
op liefdevolle zorg
als je denkt dat geen enkel mens
ingaat op die vurige wens?

Waar haal je de moed vandaan
als je op jezelf bent aangewezen
en je met je laatste kracht
op een nieuwe wereld wacht?

Lief mens, bedenk dat jij
niet de enige bent met jouw verdriet
er zijn mensen die net als jij hetzelfde pad lopen
in dezelfde dromen hopen
eigen kunst

Er zijn mensen die met jou
een stuk van jouw levenspad
en een stuk van jouw woestijntocht gaan
er zijn mensen die altijd naast je staan.

Anke de Jong-Koelé

Afbeelding: eigen kunstwerk

Ontmoetingen

En Jezus schreef in 't zand

Jezus schreef met zijn vinger in het zand,
Hij bukte Zich en schreef in 't zand. Wij weten
niet wat Hij schreef. Hij was het zelf vergeten,
verzonken in de woorden van Zijn hand.

De schriftgeleerden, die Hem aan de tand
hadden gevoeld over een vrouw, van hete
hartstochten naar een andere man bezeten,
de schriftgeleerden stonden aan de kant.

Zondig niet meer, zei Hij, ik oordeel niet.
Ga heen en luister, luister naar het lied.

En Hij stond recht. De woorden lieten los
van hun figuur en brandden in de bloes

waarmee zij heenging, als een kind zo licht.
Zo geestelijk schrijft Jezus zijn gedicht.

Gerrit Achterberg

Ontmoeten vraagt om afwezigheid van oordeel. Niet oordelen en niet
geoordeeld worden. Zo komen mensen dicht bij zichzelf én dicht bij
elkaar, zo komt God dicht bij de mensen. Kijk maar naar Jezus.

Joris Vercammen

Afbeelding: Pixabay

Ontmoetingen

*een komen en gaan
-kaarsjes in de rouwkapel-
men blijft er maar kort.*

Vaak zit ik een tijdje in de kapel op Begraafplaats St. Barbara. Mensen komen binnen. Aarde aan hun schoenen. Ze knikken. Steken een kaarsje op. Een heel klein kindje lacht stralend naar me. De bank waarop ik zit draagt veel. Verdriet van mensen.

Vincent Duindam *Dochters. De bloei komt eraan*, Lannoo, Tielt,
9789020955347

Afbeelding: pixabay

Ontmoetingen

Tallose ontmoetingen hebben mij gevormd in mijn leven.
Veel ontmoetingen waren een inspirerend beleven,
een lamp en een licht voor mijn voeten.
Wat een zegen mensen, geschapen als wij, te ontmoeten.

De Emmaüsgangers ontmoetten een man die zij een vreemdeling dachten.
Zij vroegen de reisgenoot, die zij op hun weg niet verwachtten,
"blijf bij ons, het wordt donker en nabij is het avondrood".
De vreemdeling bleef en brak met hen het brood.
Een licht doorstraalde hen toen hij het brood zegende,
ze herkenden toen in de vreemdeling de Levende.

Laat ons de vreemdeling op onze weg loven.
Hij is door God gezonden uit de hemel hierboven.
De zon gaat onder, duisternis neemt steeds meer de overhand.
Heer, blijf ons doorstralen met uw licht, verhelder ons verstand.

Wiel Hoekstra

Afbeelding: Uit 'Geloven thuis' een initiatief van uitgeverij Adveniat en het Centrum voor parochiespiritualiteit

Onderdak

Hartverscheurend wreed
is het lot van veel mensen.

In hun woeste
doodarme oorden
droomden zij over nieuw leven

over zilvergoud landschap
in verre verten

dat daar hun kinderen
zouden leven in vrede.

Zij gingen daarheen op weg.

Huub Oosterhuis in: Licht in de morgen

Een pelgrim weet vaak 's morgens niet waar hij of zij 's avonds kan slapen, maar gaat toch vol vertrouwen op weg. De meesten van ons hoeven zich niet af te vragen waar wij aan het eind van de dag onderkomen vinden. Wij wonen ergens, riant of bescheiden, en ook als we op reis gaan weten we altijd wel een bed te staan. Maar hoe komt een dakloze, een vluchteling, een mens zonder papieren of geld, of iemand van wie het huis is ingestort, hoe komt die onderdak?

Corja Bekius

Afbeelding: Käthe Kollwitz, *Städtisches Obdach*

Onderdak

Ach hoor en kijk naar mij, Heer van de hemelse legers.
Ja liever een dag dicht bij U, dan duizend dagen zonder U.
Liever bij U aan de drempel dan binnen te zijn in een duistere tent.

Ria Borkent LB 2013 nr. 84a vs.4

Met dit lied op onze lippen en in ons hart mogen wij getuigen: Heer, U bent goed voor ons.

Maar zovelen in deze wereld kunnen dat nauwelijks zeggen.

Op de dag dat ik mij voorbereidde op het thema 'onderdak' stond er heel passend in het dagblad Trouw (7 maart 2023): 'Onderdak in een containerdorp'.

"Tussen de druivenranken en pistachebomen staan rijen aan gemeubileerde containers.

Het zijn tijdelijke woningen voor 3000 aardbevingsslachtoffers.

Het kamp werd in tien dagen uit de grond gestampt door een bouwgi-gant.

Het is het paradepaardje van de overheid."

Wat hebben wij het goed. We mogen daarvoor dankbaar zijn.

Humbert Hessen

Afbeelding: Actuma.nl

Onderdak

Toen Jezus daar langskwam, keek hij naar boven en zei: "Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik in jouw huis verblijven." Zacheüs kwam meteen naar beneden en ontving Jezus vol vreugde bij zich thuis.

Lucas 19:5,6

Ineke en André Droogers

Haiku en beeld: André Droogers

Onderdak

Gezegend door het leven heen

Langs de grillige lijn van het leven
ben je stap voor stap op weg
niemand kan jou ook maar wijzen
welke weg je nemen moet

Onzeker over een rustplek
waar je even schuilen kunt
door het open veld ga je verder
De nacht spreidt haar sterrendak over jou heen

Zoekend en tastend ga je op je levenspad
samen lopend ga je heen
wie de moed heeft om te geven
gaat gezegend door het leven heen

Wie durft te geven in zijn leven krijgt dat ook weer terug.
Liefdevol uitreiken naar een ander betekent ook weer liefde ontvangen.
Dat geeft moed om verder te gaan op je levenspad.

Anke de Jong-Koelé

Afbeelding: eigen kunstwerk

Onderdak

Noem me
bij mijn naam,
neem me
voor wie ik ben,
raak me aan
met je hart,
wenk me
- dat ik bij je schuilen kan -
met je ogen.
Ze zijn een huis om in te wonen.
Samen
kijken we
onze twijfel na
- er klopt iets niet -
we weten ons thuis
onder dak.

Gastvrijheid begint met het zien van een ander. Door te zien geven we onderdak. Gezien te zijn is verwelkomd worden. Het is een kwetsbaar gebeuren gekleurd door twijfel. Is de ander betrouwbaar? Kan ik het zelf wel aan? Samen komen we de aarzeling te boven en vinden we een thuis, een dak boven ons beider hoofd. Zou het Gods dak kunnen zijn? Gastvrijheid is in de Bijbel toch dé weg naar de Eeuwige? De vreemdeling die aanklopt aan de kloosterpoort is vast Jezus zelf, zegt de Heilige Benedictus.

Joris Vercammen

Afbeelding: pixabay

Onderdak

*mijn zieke dochter,
pas nu ik kom stofzuigen
durft ze te slapen.*

Ook thuis kun je je onthand, vervreemd voelen, niet lekker in je vel. Ver van huis. Een vertrouwde aanwezigheid, vertrouwde geluiden, kunnen dan helpen om die kramp los te laten. Om je weer geborgen te voelen.

Vincent Duindam, *Dochters. De bloei komt eraan*, Lannoo, Tielt, 9789020955347.

Afbeelding: Woordkracht, Pixabay

Onderdak

In goede machten liefderijk geborgen
verwachten wij getroost wat komen mag.
God is met ons des avonds en des morgens,
is zeker met ons elke nieuwe dag.

(Naar Dietrich Bonhoeffer)

Een tekst, die ik ken via een rouwkaart en later herkende in een oecumenische leesgroep rond 'Verzet en Overgave'. Zelden las ik woorden, die ik meer troostrijk vind dan deze, voor als we onderweg in het leven ons deel van het kruis te dragen krijgen.

Nelleke Spiljard

Afbeelding: foto van kunstenaar Hetty Wouda

Uitzicht en doel

Het was een lange reis geweest
maar daar stonden we dan toch
en keken uit

voor ons strekte een landschap
dat heel onze toekomst bevatte
gezien vanwaar wij kwamen

we keken uit
sloegen onze armen om elkaar
zeiden dat daar ergens ons doel

hoopten op licht.

Tekst en beeld: Corja Bekius

Uitzicht en doel

Het kortste vers uit de Bijbel staat in het Johannes evangelie. Het zijn maar drie woorden: 'En Jezus hilde'. Het verhaal staat in Johannes 11. Het gaat over de dood van zijn goede vriend Lazarus.

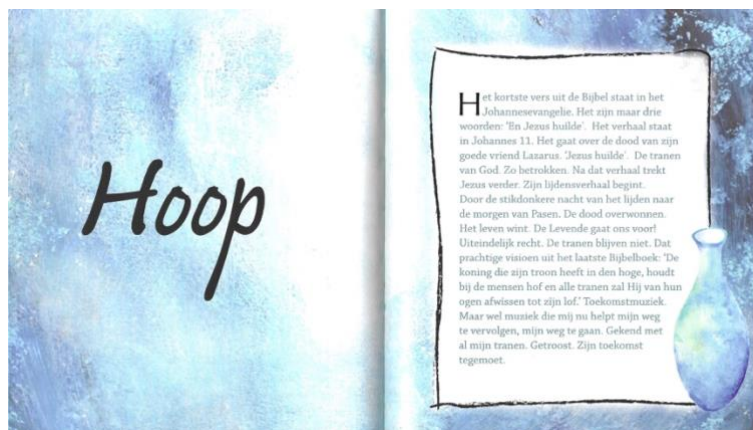
'Jezus hilde'. De tranen van God. Zo betrokken. Na dat verhaal trekt Jezus verder. Zijn lijdensverhaal begint. Door de stikdonkere nacht van het lijden naar de morgen van Pasen.

De dood overwonnen. Het leven wint. De Levende gaat ons voor!

Uiteindelijk recht. De tranen blijven niet. Dat prachtige visioen uit het laatste Bijbelboek: 'De koning, die zijn troon heeft in den hoge, houdt bij de mensen hof en alle tranen zal Hij van hun ogen afwissen tot zijn lof.'

Toekomstmuziek. Maar wel muziek die mij nu helpt mijn weg te vervolgen, mijn weg te gaan. Gekend met al mijn tranen. Getroost. Zijn toekomst tegemoet.

Denny Zinhagel

Afbeelding: Uit het boek 'Geborgen tranen' van de Bijbelvereniging

Uitzicht en doel

'Het volk dat in duisternis leefde, zag een schitterend licht, en zij die woonden in de schaduw van de dood werden door het licht beschenen.' Vanaf dat moment begon Jezus zijn verkondiging. 'Kom tot inkeer,' zei hij, 'want het koninkrijk van de hemel is nabij!'

Mattheüs 4: 16,17

Ineke en André Droogers

Haiku en beeld: André Droogers

Uitzicht en doel

Hoop

Hoop is als een stille kracht
die zich soms tegen beter weten in
nestelt in je hoofd en in je hart
om daar te zoeken naar lichtpuntjes in de nacht

Hoop is als een stille kracht
die bergen kan verzetten
om door te gaan waar anderen
het bijltje erbij neergooien en stoppen

Hoop is als een stille kracht
die schemert door al die gedachten in je hoofd
als uitzicht op iets beters
op iets nieuws

Hoop doet leven
en is steeds weer
de stille kracht
bij alles in je leven

Soms kun je zo verlangen naar iets nieuws, iets fijns. De weg ernaar toe
is moeizaam en vol hobbels. De kunst is ook dan de kleine lichtpuntjes al
te zien. En als je het dan bereikt, mag je genieten van wat er is, hoe klein
of groot het ook is.

Anke de Jong-Koelé

Afbeelding: eigen kunstwerk

Uitzicht en doel

Het pad

Er ligt een weg
in het woord
lui-ster-en,
een pad
door de woestijn
van bezigheden.
De verharding
is van stilte,
het uitzicht:
levendigheid.
Is er een doel?
Er is slechts
opwellende zin
gaan-de-weg
los te laten.

Geloven is God in je hart zijn gang laten gaan. Daarom is 'luisteren' de kern van een gelovige levenshouding. Groeiende beschikbaarheid voor wat God samen met jou aan goeds tot stand wil brengen, is het gevolg.

Joris Vercammen

Afbeelding: 'Maria', wassen beeld in de kathedraal van Uppsala. Foto: Joris Vercammen

Uitzicht en doel

*palmpasenstokken
wekken onze kamer op
- hun dragers slapen.*

Overdag liepen ze met de vrolijke stokken door wind, hagel en zonneschijn. En op bezoek in het bejaardentehuis.

Vincent Duindam, *Dochters. De bloei komt eraan*, Lannoo, Tielt, 9789020955347.

Foto: M. van der Laan

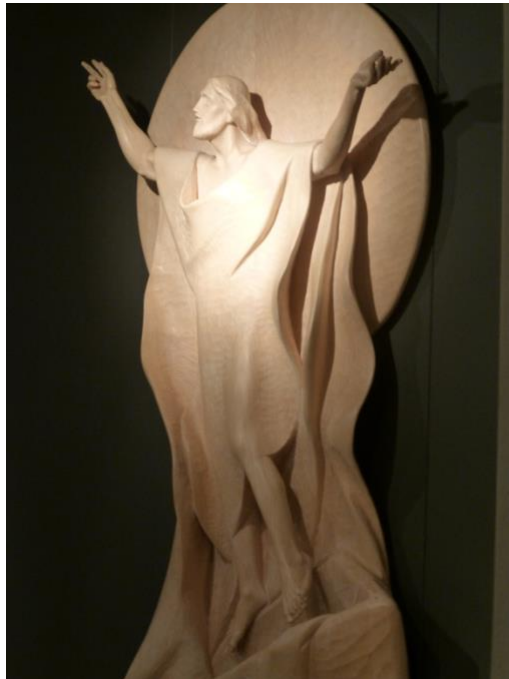
Uitzicht en doel

Enige tijd geleden zag ik op de TV een documentaire over het Urker mannenkoor met daarin ook een fragment van de jaarvergadering. Tijdens die vergadering vraagt de voorzitter of het erelid Dirk naar het podium wil komen. Een hoogbejaarde man wordt dan met de hulp van twee jongere koorleden op het podium geholpen. Op de vraag van de voorzitter "Hoe gaat het?" antwoordt Dirk: "Het gaat goed, maar het mooiste moet nog komen".

Op Urk hoef je niet uit te leggen wat Dirk met dat antwoord bedoelt. Hij verwijst met zijn antwoord -dat het mooiste nog moet komen- dat hij uitzielt naar het hiernamaals. Dat hij uitzielt naar het moment waarop hij, als gelovige, zijn levensdoel bereikt. Terwijl Dirk zijn antwoord gaf zag je hem de rug rechten en zijn gezicht stralen.

Ofschoon het vast niet op het repertoire van het Urker mannenkoor staat was het voor mij alsof ik toen het mooie lied uit de katholieke uitvaartliturgie hoorde: *'in paradisum deducant te angeli'*. Mogen engelen u geleiden naar het Paradijs. Een mooi uitzicht op een levensdoel. Het vooruitzicht naar het hemels paradijs zal voor veel mensen betekenen dat het moment van sterven, hoe ingrijpend ook, zal worden vergemakkelijkt. Het mooiste komt dan immers!

Wiel Hoekstra

Afbeelding: foto gemaakt in een museum bij Dresden

Tegenslagen en ontberingen

Een smal hard pad tussen de velden door,
de aren barstensvol, verzengde zonnebloem,
een stenen tijd.
De dag is vuur, de aarde dichtgeschroeid.
Met zout doordrenkt gaan wij, de lippen zwijgen droog,
de ogen mat.

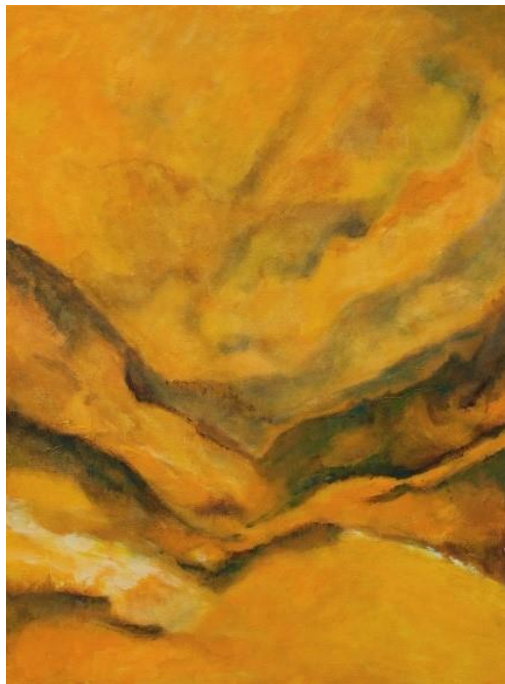
Vergeten, waarom zijn we weggegaan,
geen zicht meer op een doel, wij dwalen rond verdwaasd,
haast zoekgeraakt.
Geen schaduw achter mij, geen voor mij uit,
geen engel die mij voedt, geen die mij schraagt, mij troost,
een stok alleen.

Tekst: Andries Govaart, De weg die je goeddoet, lied 271, 3 en 4

Een stok alleen...

'Uw stok en uw staf, die vertroosten mij' – hoe jong waren wij en hoe onbekommerd leerden we dat zingen, toen we nog niet wisten wat we zongen. En nu dan?

Die oude stok, die mij al op zovele reizen vergezelde, voelt vertrouwd in mijn hand. Als ik door zo'n soort landschap moet en er is niks anders, kan ik alleen maar hopen dat mijn stok niet breekt. Uw stok en uw staf...

Beeld: Corja Bekius

Tegenslagen en ontberingen

Manspasi - 1. Juli 2022

Nog maar drie vrouwen geleden gleden mijn handen onophoudelijk over een wasbord en wasten de kleren van mijn misi en masra, kneedden ze het deeg voor het brood van het ontbijt, raaptten ze de eieren en molken een koe.

Nog maar drie vrouwen geleden trokken mijn handen de lakens strak over grote bedden, kleedden ze een pikin misi die niet de mijne was, maar toch ook wel, kamden ze de haren van haar moeder en staken ze op tot een kroon van blonde lokken.

Nog maar drie vrouwen geleden boog ik nederig, nam de last op mijn rug en laadde de boot. Mijn handen hielden een parasol boven het hoofd met de blonde kroon.

Nog maar drie vrouwen geleden kwam ik aan in een stad die ik niet kende. We gingen naar het huis van een oom. 's Avonds tijdens het feest terwijl de mensen dansten en lachten, onder luide muziek, zochten mijn handen de poot van een tafel. Op zoek naar steun terwijl een neef zich aan me vergreep.

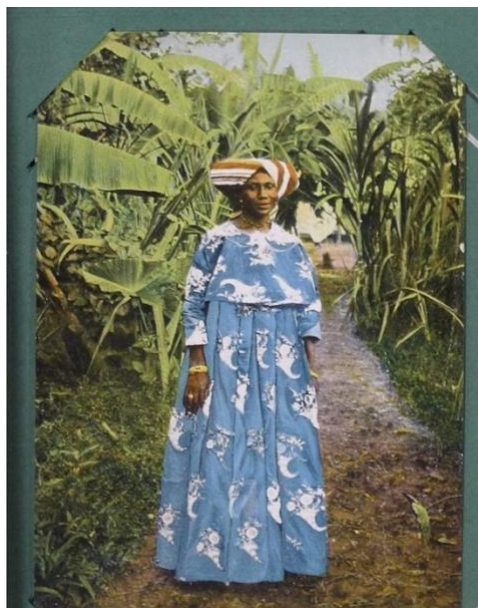
Nog maar drie vrouwen geleden werd mijn kind ook bezit van mijn masra. Mijn rug nog helend van de slagen omdat ik de jongen zou hebben verleid.

Drie vrouwen geleden dacht ik aan dit alles komt ooit een eind en ik hief mijn handen ten hemel, mijn vuisten gebald, belovend dat ik zou vechten en volhouden tot we waarlijk vrij zijn.

Vandaag gedenk ik en vier ik mijn drie vrouwen geleden voor wat ze hebben gedragen tot hier. Moedig voorwaarts.

Een gedicht van de Surinaams-Nederlandse schrijfster en actrice Manoushka Zeegelaar-Breeveld (1970) bij de herdenking van de afschaffing van de slavernij in 2022. Daarin is sprake van de last van het verleden en de kracht van de vrouwen die ze gedragen hebben. Deze geschiedenis is deel van ons.

Stefan Bernhard

Afbeelding:

Een historische prentenbriefkaart uit Paramaribo uit de collectie van Het Hernhutter Huis

Tegenslagen en ontberingen

Onderweg viel hij in slaap. Er kwam een wervelstorm opzetten, zodat de boot water maakte en dreigde te zinken. Ze maakten hem wakker en riepen: "Meester, Meester, we vergaan!" Hij stond op en sprak de wind en de golven bestraffend toe. Daarop ging de wind liggen en kwam het water tot rust.

Lucas 8: 23, 24

Ineke en André Droogers

Haiku en beeld: André Droogers

Tegenslagen en ontberingen

Jij kent mij

Mijn naam
elke ademtocht van mij
Jij kent mij
door en door
mijn angst en zwakte
mijn vreugde en verdriet
is geborgen bij Jou
en ik mag zijn.
Jouw ontwerp
van mij
is leven

Weten dat je geborgen bent bij God is troostend. De weg die je gaat door het leven is er één met obstakels. Stilstaan bij wie je bent en wat je wil helpt verder te gaan. Niet alleen maar met mensen om je heen, ook met God.

Anke de Jong-Koelé

Afbeelding: eigen tekening

Tegenslagen en ontberingen

Herinnering

Moedeloos vroeg ik hem nog:
moet dat nou allemaal zo,
pijn, eenzaamheid, regen?

Ik was moe van de dag,
de duisternis stond mij tegen.

Ik geloofde het allemaal wel
en geloofde het allemaal niet,
tegenwind, slagzij, verdriet.

Ik zei: kom nu maar
als er te komen valt.

En hij kwam. Stilte streek neer,
onverhoeds was er vrede,
licht, zekerheid, vuur.

Wat ik u bidden mag,
zon die mij wenkte, keer weer.

(Jaap Zijlstra, uit: *Land in zicht*. 1969)

Geloven een troost? Je gelooft het wel, je gelooft het niet. Drukte in je
hoofd als een bewolkte hemel op een regenachtige en koude dag.
Alleen stilte kan voor opklaringen zorgen.

Joris Vercammen

Afbeelding: eigen foto

Tegenslagen en ontberingen

*"pap, ik vind je stom",
staat er op haar briefje, en:
"schrijf je me terug."*

Onderweg kom je van alles tegen. Ook relaties kunnen onverwacht een struikelblok lijken. Onze impuls kan dan zijn om het contact te verbreken. Onze jongste dochter kon pas net schrijven, maar ze leert ons: spreek je eerlijk uit en behoud het contact.

Vincent Duindam, *Dochters. De bloei komt eraan*, Lannoo, Tielt, 9789020955347.

Afbeelding: Pixabay

Tegenslagen en ontberingen

Ik kende een man die menig tegenslag op zijn levensweg tegenkwam.

Op mijn vraag hoe hij dat allemaal tot zich nam?

Was zijn antwoord: "ik tel mijn zegeningen één voor één."

Ook al ging het niet voorspoedig.

hij bleef steeds blijmoedig.

Het bijbels verhaal van de gekwelde Job

ging ook voor hem op.

Hij verloor zijn gezondheid maar ook vrouw, kind en kleinkind

allen door hem zo zeer bemind.

Hij geloofde op een eigen manier aan God,

en accepteerde manmoedig zijn bittere lot.

Hij was dankbaar voor zegeningen die hij ontving

en had een grote warme vriendenkring.

Liefde heeft hij gegeven en liefde heeft hij ervaren,

hij was een voorbeeld voor ieder om hem heen, gedurende lange jaren.

Hij had, ik wist het, zijn twijfels over God

maar aanvaardde geduldig zijn lot.

Zijn dood kwam voor hem als een verlossing.

Zijn leven ervoeren velen als een zegening.

God schept mensen die ons laten zien wat een mens ondanks tegenslag

en grote ontberingen toch allemaal vermag.

Dank, dank nu allen God, met hart en mond en handen

Die grote dingen doet hier en in alle landen.

Wiel Hoekstra

Afbeelding: eigen foto

De Aankomst

*Wat ik gewild heb wat ik gedaan heb
wat mij gedaan werd wat ik misdaan heb
wat on gezegd bleef wat onverzoend bleef ...*

Huib Oosterhuis, Liedboek 2013, lied 962

*Neem mij aan zoals ik ben
zuiver uit wie ik zal zijn
druk uw zegel op mijn ziel
en leef in mij.*

John Bell, Liederen en gebeden uit Iona, lied 13
Vertaalcollectief Wageningen

We zijn aangekomen op de woensdag in de Goede Week.
Het oecumenische avondgebed in Zeist is een viering van inkeer en bemoediging rond de gelijkenis van de verloren zoon. Bij zijn aankomst zien we meteen die vader, die met open armen al zo lang op de uitkijk staat. Een ontroerend en bemoedigend beeld.
Maar daar gaat een aankomst aan vooraf. Op het dieptepunt van het verhaal komt de zoon aan bij zijn naakte zelf. 'Dat ik dit was...' En dan kan hij de draai maken en wordt hij gezien.

Corja Bekius

vergeef ons

Beeld: Corja Bekius in: *Werkboekje bij Vensters op het Onze Vader* (Docete 2022)

Witte Donderdag

Mário Quintana (1906-1994)

De levende God

God is niet in de hemel.
God is op de bodem van de put
waarin ze hem hebben laten vallen.
- Kaïn, wat hebt gij met uw God gedaan?!
Zijn bloedige nagels krabben tevergeefs
over de gladde wanden.
God is in de hel...

We moeten hem al onze krachten lenen,
al onze inspanning,
om hem in ieder geval aan het
aardoppervlak te brengen.

En hem daarna aan onze tafel te doen zitten
en hem van ons brood en onze wijn te geven.
En niet toe te laten dat hij weer zoek raakt.
Weer zoek raakt... al is het in de hemel!

(vertaling Bart en André Droogers)

keramiek: Eelke Sietsma
beeld: André Droogers

Goede Vrijdag

Wanneer de avond komt,
het groot rumoer verstomt
en stil valt om ons heen:
laat ons dan niet alleen.

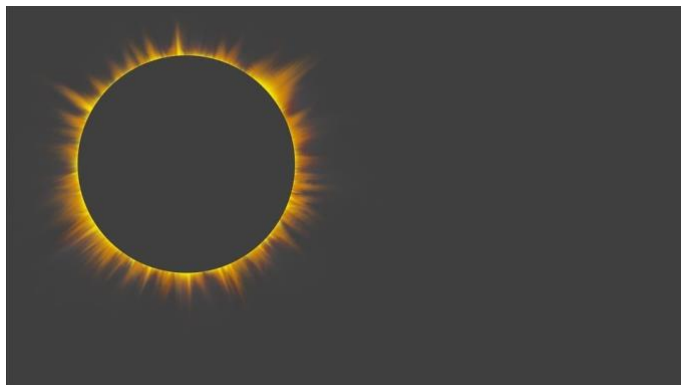
Wanneer het duister valt
er rust daalt overal
en mensen slapen gaan:
zeg ons dan stil uw naam.

Wanneer ons deze nacht
ontneemt de levenskracht,
verschrikt en angstig maakt:
zijt Gij het dan die waakt?

Tekst: Henk Jongerius: 'Wanneer de avond komt', couplet 1, 2, 3

Rust, stilte, slaap, maar ook angst. Is er nog iemand die waakt? Bent U erbij? Wordt het nog Pasen?

Jeannette van Andel

Afbeelding: Pixabay

Stille Zaterdag

Hoe ik ook ben
in donker gehuld,
nog wacht mij de morgen.

Hoe ik ook ben
verloren geraakt,
nog draagt mij een engel.

Hoe ik ook ben
geworden tot niets,
nog ziet mij die Ene.

Tekst Hein Stufkens, liedboek 928

Donker, verloren, niets. En toch... 'nog wacht mij de morgen, nog draagt mij een engel, nog ziet mij die Ene'.
Wat een ' vertroostingen', om het met Dirk de Wachter te zeggen.

Jeannette van Andel

Afbeelding: Stiltehoek Kerkelijk Centrum Zeist-West
Kunstenaar: Anne-Marie van der Wilt, www.zin-in-kleur.com

Pasen

Sta op!

Sta op! Een morgen ongedacht,
Gods dag is aangebroken,
er is in één bewogen nacht
een nieuwe lente ontloken.
Het leven brak door aarde en steen,
uit alle wonderen om u heen
spreekt, dat God heeft gesproken.

Al wat ten dode was gedoemd
mag nu de hoop herwinnen;
bloemen en vogels, - alles roemt
Hem als in den beginne.
Keerde de Heer der schepping weer,
dan is het tevergeefs niet meer
te bloeien en te minnen.

Corja Bekius

Tekst: Ad den Besten
Liedboek 2013, lied 630, 1 en 3
Beeld: Schildergroep PWG Zeist-West